

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/389 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Νοεμβρίου 2016

για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις παραμέτρους για τον υπολογισμό των χρηματικών ποινών για τις αδυναμίες διακανονισμού και τις δραστηριότητες των ΚΑΤ στα κράτη μέλη υποδοχής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012⁽¹⁾, και ειδικότερα το άρθρο 7 παράγραφος 14 και το άρθρο 24 παράγραφος 7,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού είναι αλληλένδετες, καθώς αφορούν τα στοιχεία που απαιτούνται για την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή των μέτρων και να διευκολυνθούν τα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται σε αυτές τις διατάξεις να έχουν πλήρη εικόνα και εύκολη πρόσβαση σε αυτά, κρίνεται σκόπιμο να συμπεριληφθούν όλα τα στοιχεία που αφορούν τα μέτρα τα οποία προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σε έναν ενιαίο κανονισμό.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 απαιτεί από τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ) να επιβάλλουν χρηματικές ποινές στους συμμετέχοντες στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων τους οι οποίοι προκαλούν αδυναμίες διακανονισμού (υπερήμεροι συμμετέχοντες).
- (3) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι χρηματικές ποινές που επιβάλλονται στους υπερήμερους συμμετέχοντες λειτουργούν ως αποτελεσματικά αποτρεπτικά μέσα, οι παράμετροι για τον υπολογισμό του ύψους των χρηματικών ποινών θα πρέπει να συνδέονται στενά με την αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων για τα οποία υπήρξε αδυναμία διακανονισμού, και επί της οποίας θα πρέπει να εφαρμόζονται οι κατάλληλοι συντελεστές ποινής. Η αξία των υποκειμένων χρηματοπιστωτικών μέσων της συναλλαγής θα πρέπει επίσης να αποτελεί τη βάση για τον υπολογισμό του ύψους της χρηματικής ποινής όταν η αδυναμία διακανονισμού οφείλεται σε έλλειψη μετρητών. Το ύψος των χρηματικών ποινών θα πρέπει να παρέχει κίνητρα στους υπερήμερους συμμετέχοντες να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται με την επιβολή χρηματικών ποινών, θα πρέπει να παρακολουθείται σε συνεχή βάση η καταλληλότητα των παραμέτρων για τον υπολογισμό των ποινών και να γίνονται, κατά περίπτωση, οι απαραίτητες προσαρμογές βάσει του αντικτύπου των εν λόγω ποινών στην αγορά.
- (4) Λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών διαφορών στις τιμές των χρηματοπιστωτικών μέσων στις πολλαπλές υποκείμενες συναλλαγές και προκειμένου να διευκολύνεται ο υπολογισμός των χρηματικών ποινών, η αξία των χρηματοπιστωτικών

⁽¹⁾ ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 1.

μέσων θα πρέπει να βασίζεται σε μία ενιαία τιμή αναφοράς. Σε μια δεδομένη ημέρα, τα ΚΑΤ θα πρέπει να χρησιμοποιούν την ίδια τιμή αναφοράς για τον υπολογισμό των χρηματικών ποινών σχετικά με αδυναμίες διακανονισμού οι οποίες αφορούν πανομοιότυπα χρηματοπιστωτικά μέσα. Οι χρηματικές ποινές θα πρέπει επομένως να προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού των υποκειμένων χρηματοπιστωτικών μέσων της συναλλαγής για την οποία υπήρξε αδυναμία διακανονισμού με τη σχετική τιμή αναφοράς. Ο προσδιορισμός των τιμών αναφοράς θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά και αξιόπιστα δεδομένα και μεθοδολογίες.

- (5) Εάν ληφθεί υπόψη ότι η αυτοματοποίηση των υπολογισμών για τις χρηματικές ποινές αναμένεται να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή τους από τα ΚΑΤ, οι κατάλληλοι συντελεστές ποινής θα πρέπει να βασίζονται σε έναν ενιαίο πίνακα αξιών ο οποίος θα πρέπει να μπορεί να αυτοματοποιηθεί και να εφαρμοστεί εύκολα. Οι συντελεστές ποινής για τα διάφορα είδη χρηματοπιστωτικών μέσων θα πρέπει να οριστούν σε επίπεδα τα οποία θα οδηγήσουν σε χρηματικές ποινές οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014.
- (6) Ο διακανονισμός των συναλλαγών σε μετοχές είναι συνήθως ιδιαίτερα τυποποιημένος. Όταν υπάρχει ρευστή αγορά για τις μετοχές, και επομένως είναι ευχερής η αγορά τους, οι αδυναμίες διακανονισμού θα πρέπει να υπόκεινται στον υψηλότερο συντελεστή ποινής προκειμένου να προσφέρουν κίνητρα στους υπερήμερους συμμετέχοντες για έγκαιρο διακανονισμό των συναλλαγών για τις οποίες υπήρξε αδυναμία. Όταν δεν υπάρχει ρευστή αγορά για τις μετοχές, οι μετοχές θα πρέπει να υπόκεινται σε χαμηλότερο συντελεστή ποινής δεδομένου ότι ακόμη και ο χαμηλότερος συντελεστής θα εξακολουθεί να έχει μεν αποτρεπτική ισχύ, χωρίς όμως να επηρεάζει την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία των σχετικών αγορών.
- (7) Στον καθορισμό του ύψους των χρηματικών ποινών για τις αδυναμίες διακανονισμού που αφορούν συναλλαγές σε χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι έχουν εκδοθεί από κρατικούς εκδότες θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο συνήθως μεγάλος όγκος των συναλλαγών αυτών και η σημασία τους για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών. Επομένως, οι αδυναμίες διακανονισμού θα πρέπει να υπόκεινται στον χαμηλότερο συντελεστή ποινής. Ωστόσο, αυτός ο συντελεστής ποινής θα πρέπει να έχει αποτρεπτική ισχύ και να παρέχει κίνητρο για έγκαιρο διακανονισμό.
- (8) Οι αγορές για τους χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι δεν έχουν εκδοθεί από εκδότες κρατικών τίτλων έχουν χαμηλότερη ρευστότητα και το μέγεθος των συναλλαγών σε αυτά τα μέσα είναι μικρότερο. Αυτοί οι χρεωστικοί τίτλοι επίσης επηρεάζουν την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών, αν και λιγότερο από τους χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι έχουν εκδοθεί από εκδότες κρατικών τίτλων. Επομένως, ο συντελεστής ποινής για τις αδυναμίες διακανονισμού θα πρέπει να είναι υψηλότερος από τον συντελεστή ποινής για χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι έχουν εκδοθεί από εκδότες κρατικών τίτλων.
- (9) Οι αδυναμίες διακανονισμού συναλλαγών σε χρεωστικούς τίτλους θα πρέπει να υπόκεινται σε χαμηλότερους συντελεστές ποινής σε σχέση με τις αδυναμίες διακανονισμού συναλλαγών σε άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, δεδομένου του μεγαλύτερου όγκου τους, της μη τυποποιημένης διαδικασίας διακανονισμού, της μεγαλύτερης διασποράς διάστασης και της σημασίας για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ωστόσο, αυτός ο χαμηλότερος συντελεστής ποινής θα πρέπει να έχει αποτρεπτική ισχύ και να παρέχει κίνητρο για έγκαιρο διακανονισμό.
- (10) Για τα χρηματοπιστωτικά μέσα εκτός από τις μετοχές και τους χρεωστικούς τίτλους τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014, όπως τα πιστοποιητικά αποθετηρίου, τα δικαιώματα εκπομπής και τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια, συνήθως δεν υπάρχει τυποποιημένη διαδικασία διακανονισμού ούτε και αγορές με υψηλή ρευστότητα. Συχνά, μάλιστα, αποτελούν αντικείμενο εξωχρηματιστηριακής διαπραγμάτευσης. Δεδομένου του περιορισμένου όγκου και ύψους των συναλλαγών και προκειμένου να αποτυπώνεται η μη τυποποιημένη διαδικασία διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τους, οι αδυναμίες διακανονισμού θα πρέπει να υπόκεινται σε συντελεστή ποινής παρόμοιο με αυτόν που ισχύει για τις μετοχές για τις οποίες δεν υπάρχει ρευστή αγορά.
- (11) Οι παράμετροι για τον υπολογισμό των χρηματικών ποινών θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες των συγκεκριμένων τόπων διαπραγμάτευσης, όπως οι αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ, όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Οι χρηματικές ποινές για τις αδυναμίες διακανονισμού δεν θα πρέπει να εμποδίζουν την πρόσβαση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις κεφαλαιαγορές ως εναλλακτική πηγή του τραπεζικού δανεισμού. Επιπροσθέτως, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 παρέχει στις αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ την ευελιξία να μην εφαρμόζουν τη διαδικασία αγοράς κάλυψης πριν από την παρέλευση 15 ημερών κατά μέγιστο μετά την προβλεπόμενη ημερομηνία διακανονισμού. Κατά συνέπεια, οι χρηματικές ποινές για τις αδυναμίες διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσων τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ ενδέχεται να εφαρμοστούν για μεγαλύτερη χρονική περίοδο σε σχέση με άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα. Δεδομένης της διάρκειας εφαρμογής των χρηματικών ποινών, τη χαμηλότερη ρευστότητα και τις ιδιαιτερότητες των αγορών ανάπτυξης ΜΜΕ, ο συντελεστής ποινής για τις αδυναμίες διακανονισμού συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε τέτοιους τόπους διαπραγμάτευσης θα πρέπει να ορίζεται σε συγκεκριμένο συντελεστή ο οποίος θα πρέπει να παρέχει κίνητρο για τον έγκαιρο διακανονισμό, αλλά επίσης θα πρέπει να μην επηρεάζει την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία τους. Επίσης, είναι σκόπιμο να διασφαλίζεται ότι οι αδυναμίες διακανονισμού συναλλαγών σε συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως οι χρεωστικοί τίτλοι οι οποίοι αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε τέτοιους τόπους διαπραγμάτευσης, υπόκεινται σε χαμηλότερο συντελεστή ποινής από τους χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε άλλες αγορές.

⁽¹⁾ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

- (12) Οι αδυναμίες διακανονισμού λόγω έλλειψης μετρητών θα πρέπει να υπόκεινται σε έναν ενιαίο συντελεστή ποινής για όλες τις συναλλαγές, δεδομένου ότι αυτή η κατάσταση δεν εξαρτάται από το είδος του στοιχείου ενεργητικού και τη ρευστότητα του σχετικού χρηματοπιστωτικού μέσου ή το είδος της συναλλαγής. Προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτρεπτική ισχύς και να παρέχονται κίνητρα στους υπερήμερους συμμετέχοντες για έγκαιρο διακανονισμό μέσω δανεισμού μετρητών, είναι σκόπιμο ο συντελεστής ποινής να βασίζεται στο κόστος δανεισμού. Ο πλέον ενδεδειγμένος συντελεστής ποινής θα πρέπει να είναι το επίσημο επιτόκιο της κεντρικής τράπεζας που εκδίδει το νόμισμα του διακανονισμού και το οποίο θα πρέπει να τεκμηριώνει το κόστος δανεισμού στο εν λόγω νόμισμα.
- (13) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 επιτρέπει στα ΚΑΤ να παρέχουν τις υπηρεσίες τους εντός της Ένωσης υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών καταγωγής τους. Προκειμένου να διασφαλίζεται κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών ΚΑΤ σε κράτη μέλη υποδοχής, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 απαιτεί από τις αρμόδιες και τις σχετικές αρχές των κρατών μελών καταγωγής και υποδοχής να συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας για την εποπτεία των δραστηριοτήτων των ΚΑΤ στο κράτος μέλος υποδοχής εάν οι δραστηριότητές τους έχουν αποκτήσει ουσιαστική σημασία για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στα εν λόγω κράτη μέλη υποδοχής.
- (14) Προκειμένου να διαπιστωθεί εμπειριστωμένα αν οι δραστηριότητες των ΚΑΤ έχουν αποκτήσει ουσιαστική σημασία για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στα κράτη μέλη υποδοχής, είναι σκόπιμο να διασφαλίζεται ότι τα κριτήρια αξιολόγησης εξετάζουν τις βασικές υπηρεσίες τις οποίες παρέχουν τα ΚΑΤ στα κράτη μέλη υποδοχής όπως προσδιορίζονται στο τμήμα Α του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014, δεδομένου ότι οι εν λόγω βασικές υπηρεσίες παρέχονται από τα ΚΑΤ υπό την ιδιότητά τους ως υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών.
- (15) Για τους σκοπούς της αξιολόγησης της σημασίας των δραστηριοτήτων των ΚΑΤ στα κράτη μέλη υποδοχής, τα κριτήρια αξιολόγησης θα πρέπει να εξετάζουν το μέγεθος των βασικών υπηρεσιών τις οποίες παρέχουν τα ΚΑΤ σε χρήστες των κρατών μελών υποδοχής, μεταξύ άλλων στους εκδότες, τους συμμετέχοντες στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων ή σε άλλους κατόχους λογαριασμών αξιογράφων που τηρούνται από τα ΚΑΤ. Όταν το μέγεθος των βασικών υπηρεσιών που παρέχουν τα ΚΑΤ σε χρήστες των κρατών μελών υποδοχής είναι επαρκώς μεγάλο, οι δραστηριότητες των ΚΑΤ στα εν λόγω κράτη μέλη υποδοχής θα πρέπει να θεωρούνται ουσιαστικής σημασίας για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών, δεδομένου ότι τυχόν αδυναμίες ή ελλείψεις στις δραστηριότητες των εν λόγω ΚΑΤ ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και την προστασία των επενδυτών στα εν λόγω κράτη μέλη υποδοχής. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ολοκληρωμένη αξιολόγηση, είναι σκόπιμο να εφαρμόζονται κριτήρια αξιολόγησης τα οποία εξετάζουν ανεξάρτητα τα μέγεθος κάθε βασικής υπηρεσίας που παρέχουν τα ΚΑΤ σε χρήστες των κρατών μελών υποδοχής.
- (16) Όταν τα ΚΑΤ εκδίδουν ή διατηρούν κεντρικά μεγάλα τμήματα αξιογράφων για εκδότες εγκατεστημένους στα κράτη μέλη υποδοχής ή όταν διατηρούν κεντρικά μεγάλα τμήματα λογαριασμών αξιογράφων για συμμετέχοντες στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων τους ή για άλλους κατόχους λογαριασμών που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη υποδοχής, οι δραστηριότητές τους θα πρέπει να θεωρούνται ουσιαστικής σημασίας για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στα εν λόγω κράτη μέλη υποδοχής.
- (17) Όταν τα ΚΑΤ διακανονίζουν υψηλής αξίας συναλλαγές σε αξιογράφα τα οποία έχουν εκδοθεί από εκδότες εγκατεστημένους στα κράτη μέλη υποδοχής ή όταν διακανονίζουν εντολές διακανονισμού με υψηλή αξία για συμμετέχοντες και άλλους κατόχους λογαριασμών αξιογράφων που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη υποδοχής, οι δραστηριότητές τους θα πρέπει να θεωρούνται ουσιαστικής σημασίας για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στα εν λόγω κράτη μέλη υποδοχής.
- (18) Η οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ επιτρέπει στα κράτη μέλη να ορίζουν συστήματα διακανονισμού αξιογράφων τα οποία διέπονται από το δίκαιο τους για τους σκοπούς της εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, εφόσον τα κράτη μέλη κρίνουν ότι υφίστανται τα εχέγγυα από πλευράς συστημικού κινδύνου. Όταν τα ΚΑΤ διαχειρίζονται συστήματα διακανονισμού αξιογράφων τα οποία έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη υποδοχής σύμφωνα με την οδηγία 98/26/ΕΚ, οι δραστηριότητές τους θα πρέπει επομένως να θεωρούνται ουσιαστικής σημασίας για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στα εν λόγω κράτη μέλη υποδοχής.
- (19) Οι αξιολογήσεις των δραστηριοτήτων των ΚΑΤ θα πρέπει να διεξάγονται με επαρκή συχνότητα προκειμένου να μπορούν οι εμπλεκόμενες αρχές να συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση από τη στιγμή που οι δραστηριότητες των σχετικών ΚΑΤ αποκτήσουν ουσιαστική σημασία για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στα κράτη μέλη υποδοχής.

(¹) Οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45).

- (20) Όταν οι δραστηριότητες των ΚΑΤ αποκτούν ουσιαστική σημασία για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών σε ένα κράτος μέλος υποδοχής, θα πρέπει να θεωρείται ότι έχουν ουσιαστική σημασία για αρκούντως μεγάλα χρονικά διαστήματα, έτσι ώστε οι εμπλεκόμενες αρχές να μπορούν να συνάψουν αποτελεσματικές και αποδοτικές συμφωνίες συνεργασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014.
- (21) Οι υπολογισμοί που αφορούν τις αξιολογήσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενικά και αξιόπιστα δεδομένα και μεθοδολογίες. Δεδομένου ότι ορισμένοι υπολογισμοί που απαιτούνται από τον παρόντα κανονισμό βασίζονται σε κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, οι υπολογισμοί αυτοί θα πρέπει να διενεργούνται μόνον όταν εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014.
- (22) Δεδομένου ότι τα μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών διακανονισμού που συνδέονται με τον υπολογισμό των χρηματικών ποινών και ορισμένα μέτρα για τη διαπίστωση της ουσιαστικής σημασίας ενδέχεται να απαιτήσουν σημαντικές αλλαγές στα συστήματα ΤΠ, πρακτική δοκιμή στην αγορά και προσαρμογές στις νομικές ρυθμίσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των ΚΑΤ και λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά, θα πρέπει να δοθεί επαρκής χρόνος για την εφαρμογή των σχετικών μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ΚΑΤ και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως «εντολή διακανονισμού» νοείται η εντολή μεταβίβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο θ) της οδηγίας 98/26/ΕΚ.

Άρθρο 2

Υπολογισμός χρηματικών ποινών

Το ύψος των χρηματικών ποινών που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 για τις αδυναμίες διακανονισμού συναλλαγών σε δεδομένο χρηματοπιστωτικό μέσο υπολογίζονται με εφαρμογή του σχετικού συντελεστή ποινής που προβλέπεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού επί της τιμής αναφοράς της συναλλαγής η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Τιμή αναφοράς της συναλλαγής

1. Η τιμή αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 2 ισούται με τη σωρευτική αγοραία αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 για κάθε εργάσιμη ημέρα καθυστέρησης του διακανονισμού της συναλλαγής.
2. Η τιμή αναφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1 χρησιμοποιείται για να υπολογιστεί το ύψος της χρηματικής ποινής για όλες τις αδυναμίες διακανονισμού, ανεξαρτήτως εάν η αδυναμία διακανονισμού οφείλεται σε έλλειψη αξιογράφων ή μετρητών.

Άρθρο 4

Κριτήρια για τη διαπίστωση της ουσιαστικής σημασίας ενός ΚΑΤ

Οι δραστηριότητες ενός ΚΑΤ σε ένα κράτος μέλος υποδοχής θεωρείται ότι έχουν ουσιαστική σημασία για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στο κράτος μέλος υποδοχής όταν πληρούνται τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84).

Άρθρο 5

Κριτήρια για τη διαπίστωση της ουσιαστικής σημασίας των συμβολαιογραφικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών κεντρικής διατήρησης

1. Η παροχή συμβολαιογραφικών υπηρεσιών και υπηρεσιών κεντρικής διατήρησης, όπως αναφέρονται στο τμήμα Α σημεία 1) και 2) του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014, από ένα ΚΑΤ σε ένα κράτος μέλος υποδοχής θεωρείται ότι έχει ουσιαστική σημασία για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στο εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής όταν πληρούνται οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) η σφραγιστική αγοραία αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που εκδίδονται από εκδότες από το κράτος μέλος υποδοχής και τα οποία έχουν καταχωρισθεί αρχικά ή διατηρούνται κεντρικά σε λογαριασμούς αξιογράφων στο ΚΑΤ αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο 15 % της συνολικής αξίας των χρηματοπιστωτικών μέσων που εκδίδονται από όλους τους εκδότες του κράτους μέλους υποδοχής και τα οποία έχουν καταχωρισθεί αρχικά ή διατηρούνται κεντρικά σε λογαριασμούς αξιογράφων σε όλα τα ΚΑΤ που είναι εγκατεστημένα στην Ένωση·
- β) η σφραγιστική αγοραία αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που διατηρούνται κεντρικά σε λογαριασμούς αξιογράφων του ΚΑΤ για συμμετέχοντες και λοιπούς κατόχους λογαριασμών αξιογράφων του κράτους μέλους υποδοχής αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο 15 % της συνολικής αξίας των χρηματοπιστωτικών μέσων που διατηρούνται κεντρικά σε λογαριασμούς αξιογράφων όλων των ΚΑΤ που είναι εγκατεστημένα στην Ένωση για όλους τους συμμετέχοντες και λοιπούς κατόχους λογαριασμών αξιογράφων του κράτους μέλους υποδοχής.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η αγοραία αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7.

3. Εάν πληρούνται οποιοδήποτε από τα κριτήρια της παραγράφου 1, οι δραστηριότητες του εν λόγω ΚΑΤ στο κράτος μέλος υποδοχής θεωρούνται ουσιαστικής σημασίας για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στο εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής, για ανανεώσιμες περιόδους τριών ημερολογιακών ετών αρχής γενομένης από την 30ή Απριλίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί την εκπλήρωση οποιοδήποτε εκ των κριτηρίων αυτών.

Άρθρο 6

Κριτήρια για τη διαπίστωση της ουσιαστικής σημασίας των υπηρεσιών διακανονισμού

1. Η παροχή υπηρεσιών διακανονισμού, όπως αναφέρονται στο τμήμα Α σημείο 3) του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014, από ένα ΚΑΤ σε ένα κράτος μέλος υποδοχής θεωρείται ότι έχει ουσιαστική σημασία για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στο εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής όταν πληρούνται οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) η ετήσια αξία των εντολών διακανονισμού που αφορούν συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εκδοθεί από εκδότες του κράτους μέλους υποδοχής και έχουν διακανονιστεί από το ΚΑΤ αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο 15 % της συνολικής ετήσιας αξίας του συνόλου των εντολών διακανονισμού που αφορούν συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εκδοθεί από εκδότες του κράτους μέλους υποδοχής και έχουν διακανονιστεί από όλα τα ΚΑΤ που είναι εγκατεστημένα στην Ένωση·
- β) η ετήσια αξία των εντολών διακανονισμού που έχουν διακανονιστεί από το ΚΑΤ για συμμετέχοντες και λοιπούς κατόχους λογαριασμών αξιογράφων του κράτους μέλους υποδοχής αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο 15 % της συνολικής ετήσιας αξίας των εντολών διακανονισμού που έχουν διακανονιστεί από όλα τα ΚΑΤ που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ για συμμετέχοντες και λοιπούς κατόχους λογαριασμών αξιογράφων του κράτους μέλους υποδοχής·
- γ) το ΚΑΤ χειρίζεται ένα σύστημα διακανονισμού αξιογράφων το οποίο διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους υποδοχής και το οποίο έχει κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ).

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β), η αξία της εντολής διακανονισμού ισούται με:

- α) για εντολή διακανονισμού έναντι πληρωμής, η αξία της αντιστοιχίας συναλλαγής σε χρηματοπιστωτικά μέσα όπως έχει καταχωρισθεί στο σύστημα διακανονισμού αξιογράφων·
- β) για εντολή διακανονισμού χωρίς πληρωμή (FOP), η σφραγιστική αγοραία αξία των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7.

3. Εάν πληρούνται οποιοδήποτε από τα κριτήρια της παραγράφου 1, οι δραστηριότητες του εν λόγω ΚΑΤ στο κράτος μέλος υποδοχής θεωρούνται ουσιαστικής σημασίας για τη λειτουργία των αγορών κινητών αξιών και για την προστασία των επενδυτών στο εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής, για ανανεώσιμες περιόδους τριών ημερολογιακών ετών αρχής γενομένης από την 30ή Απριλίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί την εκπλήρωση οποιοδήποτε εκ των κριτηρίων αυτών.

Άρθρο 7

Προσδιορισμός των αγοραίων αξιών

Η αγοραία αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων η οποία αναφέρεται στα άρθρα 3, 5 και 6 του παρόντος κανονισμού προσδιορίζεται ως εξής:

- α) για τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και τα οποία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε τόπο διαπραγμάτευσης εντός της Ένωσης, η αγοραία αξία του χρηματοπιστωτικού μέσου είναι η τιμή κλεισίματος στη σημαντικότερη από άποψη ρευστότητας αγορά, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014·
- β) για τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε τόπο διαπραγμάτευσης εντός της Ένωσης εκτός όσων αναφέρονται στο στοιχείο α), η αγοραία αξία είναι η τιμή κλεισίματος στον τόπο διαπραγμάτευσης με τη μεγαλύτερη αξία συναλλαγών εντός της Ένωσης·
- γ) για τα χρηματοπιστωτικά μέσα εκτός όσων αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), η αγοραία αξία προσδιορίζεται βάσει προκαθορισμένης μεθοδολογίας η οποία έχει εγκριθεί από την αρμόδια αρχή του σχετικού ΚΑΤ και αναφέρεται σε κριτήρια τα οποία αφορούν αξιόπιστα δεδομένα της αγοράς, όπως αγοραίες τιμές οι οποίες είναι διαθέσιμες σε όλους τους τόπους διαπραγμάτευσης ή στις επενδυτικές εταιρείες.

Άρθρο 8

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) εφαρμόζονται για πρώτη φορά εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και βασίζονται στις αξίες των χρηματοπιστωτικών μέσων που είχαν καταχωρισθεί αρχικά ή διατηρούνταν κεντρικά σε λογαριασμούς αξιογράφων στο ΚΑΤ στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.
2. Τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) και στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) εφαρμόζονται για πρώτη φορά εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 και βασίζονται στις αξίες των χρηματοπιστωτικών μέσων που διατηρούνταν κεντρικά σε λογαριασμούς αξιογράφων στο ΚΑΤ στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.
3. Για την περίοδο που αρχίζει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού και λήγει την ημερομηνία εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 55 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, ισχύουν τα ακόλουθα:
 - α) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 παράγραφος 2, η αγοραία αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων ισούται με την ονομαστική αξία αυτών των μέσων·
 - β) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο β), η αγοραία αξία των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων ισούται με την ονομαστική αξία αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 10 Μαρτίου 2019.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο,

- α) τα άρθρα 2 και 3 εφαρμόζονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης την οποία εκδίδει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014·
- β) το άρθρο 7 εφαρμόζεται από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 55 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014·
- γ) το άρθρο 8 εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Νοεμβρίου 2016.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNCKER

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συντελεστές ποινής που ισχύουν για τις αδυναμίες διακανονισμού

Είδος αδυναμίας	Συντελεστής
1. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης μετοχών για τις οποίες υπάρχει ρευστή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο 17) στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, με εξαίρεση τις μετοχές που αναφέρονται στο σημείο 3	1,0 μονάδα βάσης
2. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης μετοχών για τις οποίες δεν υπάρχει ρευστή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο 17) στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, με εξαίρεση τις μετοχές που αναφέρονται στο σημείο 3	0,5 μονάδες βάσης
3. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ, με εξαίρεση τους χρεωστικούς τίτλους που αναφέρονται στο σημείο 6	0,25 μονάδες βάσης
4. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης χρεωστικών τίτλων οι οποίοι έχουν εκδοθεί ή είναι εγγυημένοι από: <ul style="list-style-type: none"> α) εκδότη κρατικών/δημόσιων τίτλων όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 60 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ· β) εκδότη κρατικών/δημόσιων τίτλων τρίτης χώρας· γ) τοπική κυβερνητική αρχή· δ) κεντρική τράπεζα· ε) οποιαδήποτε πολυμερή τράπεζα ανάπτυξης που αναφέρεται στο άρθρο 117 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 117 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾· στ) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας ή τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. 	0,10 μονάδες βάσης
5. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης χρεωστικών τίτλων εκτός όσων αναφέρονται στα σημεία 4 και 6	0,20 μονάδες βάσης
6. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης χρεωστικών τίτλων οι οποίοι αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ	0,15 μονάδες βάσης
7. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης χρηματοπιστωτικών μέσων όλων των άλλων ειδών που δεν καλύπτονται από τα σημεία 1 έως 6	0,5 μονάδες βάσης
8. Αδυναμία διακανονισμού λόγω έλλειψης μετρητών	Το επίσημο επιτόκιο για πίστωση μίας ημέρας το οποίο χρεώνει η κεντρική τράπεζα η οποία εκδίδει το σχετικό νόμισμα του διακανονισμού με κατώτατο όριο το 0

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).